

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 10
"Global Goals, Local Actions: Looking Back and Moving Forward"

การศึกษาลำดับคำของภาษาจีนตามหลักการลำดับของเวลาและการประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน ภาษาจีนสำหรับผู้เรียนชาวไทย

The Study of Applying Chinese word order in Teaching Chinese to Thai Students on the base of PTS

ปิยธิดา ว่องเลิศฤทธิ์¹, อภิรักษ์ นุสิทธิ์ชัยการ²

^{1,2} หลักสูตรภาษาและวัฒนธรรมจีน สำนักวิชาจีนวิทยา มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์คือ 1) เพื่อศึกษาการลำดับคำของโครงสร้างพื้นฐานในประโยคภาษาจีนและภาษาไทย โดยใช้หลักการลำดับของเวลาและการวิเคราะห์เปรียบเทียบศึกษาหาความเหมือนและความแตกต่างในการลำดับคำของโครงสร้างกับการสื่อความหมายในโครงสร้างพื้นฐาน 4 ชนิด ได้แก่ โครงสร้างกริยาเรียง โครงสร้างส่วนขยายกริยาและภาคแสดงหลัก โครงสร้างภาคแสดงหลักและส่วนเสริม และโครงสร้างประโยคความรวม 2) เพื่อนำผลการศึกษาลำดับคำของโครงสร้างทั้ง 4 มาเป็นพื้นฐานและแนวทางประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนภาษาจีนสำหรับผู้เรียนชาวไทย

ผลการศึกษาพบว่า ภาษาจีนยึดหลักการลำดับของเวลาเป็นหลักในการเรียงลำดับคำและองค์ประกอบต่างๆของประโยค ซึ่งสามารถนำประโยคมาวิเคราะห์และลำดับเป็นภาพเรื่องราวก่อนหลังได้ แต่ภาษาไทยไม่ได้ยึดหลักการลำดับของเวลาเสมอไป ทำให้ลำดับในโครงสร้างบางชนิดของภาษาจีนและภาษาไทยแตกต่างกันอย่างสิ้นเชิง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในโครงสร้างส่วนขยายกริยาและภาคแสดงหลัก ก่อให้เกิดอุปสรรคในการเรียนรู้และข้อผิดพลาดในการใช้ภาษาจีนของผู้เรียนชาวไทย ทั้งนี้ หลักการลำดับของเวลาจะสามารถอธิบายวิธีการเรียงคำและองค์ประกอบต่างๆในประโยคให้กับผู้เรียนชาวไทยได้อย่างชัดเจน

คำสำคัญ: หลักการลำดับของเวลา, ลำดับคำ, โครงสร้างภาษาจีน

Abstract

This paper aims 1) to study the similarities and differences of word order and their meaning in 4 types of structures: Serial Verb constructions, Adverbial-Head constructions, Head-Complement constructions, and Compound sentence between Chinese and Thai language which based on the Principle of Temporal sequence and comparative analysis; 2) to integrate the result of the study with Chinese lesson in devolving Chinese teaching and learning for Thai students.

We found that Chinese word order and sentence structure follow the Principle of Temporal sequence; therefore, the Chinese sentence can be used to analyze and arrange in order of time which Thai language does not. This causes the differences of word order and sentence structure between Chinese and Thai especially in the structure of Adverbial and Head. Moreover, these differences between mother language and target language cause Thai

students face a lot of learning difficulties and errors in using Chinese language. For this reason, the Principle of Temporal sequence can be beneficial to teachers in applying to explain the sequence of words and structures of Chinese to Thai students.

Keywords: The principle of temporal sequence (PTS), Word order, Chinese structure

บทนำ

การลำดับคำเป็นเอกลักษณ์ของไวยากรณ์ภาษาจีน และเป็นอุปสรรคต่อการเรียนภาษาจีนของผู้เรียน ถึงแม้ว่า ปัจจุบันการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการเรียงลำดับคำในภาษาจีนมีค่อนข้างมาก ทว่าส่วนมากเป็นการสรุป ลำดับของคำแต่ละประเภทในประโยค มีเพียงส่วนน้อยที่มุ่งเน้นการอธิบายเหตุผลที่มาจากเหตุใดจึงเรียงลำดับ เช่นนี้ ซึ่งทำให้ผู้เรียนทำได้เพียงจำกฎเกณฑ์ที่ตายตัว และขาดความเข้าใจที่มาของกฎเกณฑ์นั้นๆ ในงานวิจัย ชิ้นนี้ผู้วิจัยจึงนำหลักการลำดับของเวลามาศึกษาเหตุผลและที่มาของการเรียงลำดับคำในไวยากรณ์ภาษาจีน

Dai Yihao (1988: 10-20) พบว่าการเรียงลำดับคำในภาษาจีนเป็นไปตามการเกิดขึ้นจริง ตาม หลักการลำดับของเวลา (The Principle of Temporal Sequence ซึ่งเรียกโดยย่อว่า PTS) เช่น ประโยค “我在食堂吃饭 ฉันกินข้าวที่โรงอาหาร” ในภาษาจีนวลีระบุสถานที่ “在食堂 ที่โรงอาหาร” ต้อง วางไว้หน้าการกระทำ “吃饭 กินข้าว” เพราะผู้กระทำต้องไปถึงสถานที่ “食堂 โรงอาหาร” ก่อน จึงจะ “吃饭 กินข้าว” ได้ จากการศึกษา Dai Yihao ได้สรุปว่า PTS คือ การเรียงลำดับองค์ประกอบสอง องค์ประกอบในประโยคจะต้องเป็นไปตามลำดับของเวลาที่สิ่งนั้นๆแสดงออกหรือเกิดขึ้น

ทั้งนี้ หลักการลำดับของเวลาเป็นกฎเกณฑ์ที่มีความเป็นเอกภาพ ครอบคลุมเนื้อหาในวงกว้าง เช่น เมื่อพบส่วนขยายที่เป็น สถานที่ เวลา ผลการกระทำ วิธีการหรือเป้าหมาย เพียงแค่ผู้เรียนคำนึงถึงลำดับการ เกิดขึ้นจริงของเวลา ก็จะสามารถตัดสินใจตำแหน่งการวางคำได้ทันที ในบทความนี้ผู้วิจัยจึงเรียบเรียงประโยค รูปแบบต่างๆในภาษาจีนที่สามารถใช้หลักการลำดับของเวลามาอธิบายได้ และนำมาเปรียบเทียบกับภาษาไทย เพื่อเสนอแนวทางที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนภาษาจีนสำหรับผู้เรียนที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาแม่

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการลำดับคำของโครงสร้างพื้นฐานในประโยคภาษาจีนและภาษาไทยตาม หลักการลำดับของเวลา
2. เพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษามาเป็นพื้นฐานและแนวทางประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนภาษาจีน สำหรับผู้เรียนชาวไทย

ขอบเขตการวิจัย

บทความนี้ เน้นศึกษาเปรียบเทียบการลำดับคำของโครงสร้างต่างๆในประโยคภาษาจีนและภาษาไทย ตามหลักการลำดับของเวลา โดยยึดโครงสร้างภาคแสดงในภาษาจีนเป็นกรอบแนวความคิดหลัก และแบ่ง โครงสร้างภาคแสดงออกตามการปรากฏร่วมกันขององค์ประกอบต่างๆในประโยคได้เป็น 4 ชนิด ได้แก่

โครงสร้างกริยาเรียง โครงสร้างส่วนขยายกริยาและภาคแสดงหลัก โครงสร้างภาคแสดงหลักและส่วนเสริม และโครงสร้างประโยคความรวม ทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบโครงสร้างประโยคภาษาจีนและภาษาไทย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ระเบียบวิธีวิจัย

บทความนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ ศึกษาความเหมือนและความแตกต่างของการลำดับคำใน โครงสร้างต่างๆของภาษาจีนและภาษาไทยตามหลักการลำดับของเวลา

2. ขั้นตอนการวิจัย

เมื่อกำหนดโครงสร้างหลักที่จะใช้เป็นกรอบในการศึกษาแล้ว ผู้ศึกษาได้ใช้ทฤษฎีการวิเคราะห์ เปรียบเทียบ (Comparative analysis) ศึกษาเปรียบเทียบการลำดับคำของโครงสร้างแต่ละชนิดในภาษาจีน และภาษาไทย โดยได้ศึกษาไปถึงประเภทย่อยของแต่ละโครงสร้าง นำผลที่ได้มาสรุปและอภิปรายแนวทางการ ประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนภาษาจีน

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาได้ศึกษาวิเคราะห์โครงสร้างภาคแสดงภาษาจีนมาจากหนังสือและบทความต่างๆ โดยประโยค ที่นำมาใช้ในการอภิปรายเป็นประโยคที่เข้าใจง่ายและเปรียบเทียบได้เห็นภาพชัดเจน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

บทความนี้ใช้ทฤษฎีการวิเคราะห์เปรียบเทียบ (Comparative analysis) เพื่อศึกษาความเหมือนและ ความแตกต่างในการลำดับคำของภาษาจีนและภาษาไทย และนำเสนอในรูปแบบการบรรยาย

ผลการวิจัย

1. โครงสร้างกริยาเรียง (联动结构)

โครงสร้างกริยาเรียง คือ โครงสร้างที่มีคำกริยา 2 ตัวหรือ 2 ตัวขึ้นไปเรียงกัน ซึ่งจะมี PTS เข้ามา เกี่ยวข้อง กล่าวคือ จะเรียงคำกริยาในประโยคตามลำดับการเกิดขึ้นจริง การกระทำที่เกิดขึ้นก่อนวางไว้ ด้านหน้า และการกระทำที่เกิดขึ้นหลังวางไว้ด้านหลัง ทั้งนี้ V1 และ V2 ต้องสื่อความที่มีความสัมพันธ์กัน โดย สามารถแบ่งออกเป็นประเภทย่อยได้ดังนี้

1.1 แสดงการเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องของ V1 และ V2

ใช้โครงสร้าง V1 + V2 แสดงการกระทำที่ 2 (V2) เกิดขึ้นต่อเนื่องจากการกระทำที่ 1 (V1) เช่น

(1) 他推门走了进来。

เขาผลักประตูเดินเข้ามา (เขาผลักประตูแล้วเดินเข้ามา)

(2) 他站起来说“对不起”。

เขายืนขึ้นมาพูดขอโทษ (เขายืนขึ้นและพูดว่าขอโทษ)

จากตัวอย่าง (1) การกระทำที่ 1 “推门 ผลักประตู” วางไว้หน้าการกระทำที่ 2 “走进来 เดิน เข้ามา” ตาม PTS ผู้กระทำต้องผลักประตูเปิดออกก่อน จึงจะสามารถเดินผ่านประตูเข้ามาได้ ตัวอย่าง (2) แสดงความต่อเนื่องของการกระทำ “站起来说 ยืนขึ้นแล้วพูด” ของประธาน หากเปลี่ยนลำดับใน

ประโยคตัวอย่าง (2) เป็น 他说“对不起”站起来 (เขาพูดขอโทษยืนขึ้น) ประโยคนี้ไม่เพียงแต่ขัดกับความเคยชินของคนจีน ทั้งยังไม่สามารถสื่อความที่ถูกต้องและแสดงความต่อเนื่องของเหตุการณ์ได้อีกด้วย

นอกจาก PTS แล้ว Dai Haoyi (1988) ยังได้เสนอหลักการของขอบเขตช่วงเวลาอีกด้วย หลักการดังกล่าวกำหนดให้การกระทำที่มีขอบเขตช่วงเวลายาวกว่าและมักจะเกิดขึ้นก่อนอยู่หน้าการกระทำที่มีขอบเขตช่วงเวลาสั้นกว่า หลักการของขอบเขตช่วงเวลานี้สอดคล้องกับหลักการพื้นฐานของโครงสร้างกริยาเรียงประเภท “V1 着 V2” ที่ว่า V1 ต้องเป็นกริยาที่มีลักษณะเป็นความต่อเนื่อง เช่น ยิ้ม ยืน ร้องไห้ เป็นต้น และ V1 มีขอบเขตช่วงเวลาที่ยาวกว่า V2

(3) 他们 站着 喝酒。

พวกเขา ยืน ดื่มเหล้า (พวกเขายืนดื่มเหล้า)

(4) 他 急着 问 “我该怎么办？”

เขา ร้อนใจ ถาม ฉันควรทำอะไร (เขาร้อนใจพาลถามว่า ฉันควรทำอะไร)

จากตัวอย่าง (3) และ (4) มีการกระทำ 2 อย่างเกิดขึ้นในเวลาเดียวกัน แต่อาจไม่ได้เกิดขึ้นพร้อมกันเสียทีเดียว ทั้งนี้ V1 “站 ยืน” และ “急 ร้อนใจ” เป็นการกระทำที่มีลักษณะเป็นความต่อเนื่อง โดยขณะที่ V1 กำลังดำเนินอยู่นั้น เกิด V2 “喝 ดื่ม” และ “问 ถาม” แทรกขึ้นมาในช่วงเวลา ทั้งนี้ V2 อาจดำเนินการอย่างต่อเนื่องหรือไม่ก็ได้ แต่จะเห็นได้อย่างชัดเจนว่า V1 “站 ยืน” และ “急 ร้อนใจ” มีขอบเขตช่วงเวลาที่ยาวกว่า V2 และหากพิจารณาตาม PTS ก็จะมีอีกว่า V1 ในตัวอย่าง (3) และ (4) ล้วนเกิดขึ้นก่อน V2 ทั้งสิ้น จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นว่า ทั้งภาษาไทยและภาษาจีนเรียงโครงสร้างกริยาเรียงตาม PTS

1.2 V2 เป็นเป้าหมายของ V1

โครงสร้าง V1 + V2 แสดงการกระทำต่อเนื่อง โดย V2 เป็นเป้าหมายของการกระทำ V1 เช่น

(5) 我去问他。

ฉัน ไป ถาม เขา (ฉันไปถามเขา)

(6) 你找他帮忙吧。

คุณ หา เขา ช่วยเหลือ เอะ (คุณไปให้เขาช่วยเหลือเอะ)

จากตัวอย่าง (5) การกระทำที่ 2 “问他 ถามเขา” วางไว้หลังการกระทำที่ 1 “去 ไป” แสดงเป้าหมายของการกระทำที่ 1 ตาม PTS ผู้กระทำจะต้อง “ไป” ก่อนแล้วจึงจะสามารถบรรลุเป้าหมาย “ถามเขา” ได้ ตัวอย่าง (6) การกระทำที่ 2 “帮忙 ช่วยเหลือ” วางไว้หลังการกระทำที่ 1 “找他 ไปหาเขา” แสดงเป้าหมายของการกระทำที่ 1 ผู้กระทำจะต้อง “ไปหาเขา” ก่อน จึงจะสามารถขอความช่วยเหลือจากเขาได้ จะเห็นได้ว่าการเรียงลำดับคำของโครงสร้างนี้ ทั้งในภาษาจีนและภาษาไทยล้วนเป็นไปตาม PTS

1.3 V1 แสดงวิธีการของ V2

โครงสร้าง V1 + V2 ใช้แสดงการกระทำที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องโดยที่ V1 แสดงวิธีการของ V2 เช่น

(7) 他坐飞机去北京。

เขา นั่ง เครื่องบิน ไป ปักกิ่ง (เขานั่งเครื่องบินไปปักกิ่ง)

(8) 他用电脑写文章。

เขา ใช้ คอมพิวเตอร์ เขียน บทความ (เขาใช้คอมพิวเตอร์เขียนบทความ)

จากตัวอย่าง (7) การกระทำที่ 1 “坐飞机 นั่งเครื่องบิน” แสดงวิธีการของการกระทำที่ 2 “去北京 ไปปักกิ่ง” ตาม PTS ผู้กระทำต้อง “นั่งเครื่องบิน” ก่อนจึงจะไปถึงปักกิ่งได้ ตัวอย่าง (8) การกระทำที่ 1 “用电脑 ใช้คอมพิวเตอร์” แสดงวิธีการของการกระทำที่ 2 “写文章 เขียนบทความ” ตาม PTS ผู้กระทำจะต้องดำเนินการ “ใช้คอมพิวเตอร์” ก่อน แล้วจึงจะเขียนบทความได้

ในภาษาไทยเรายังสามารถใช้โครงสร้างอื่นสื่อความหมายเดียวกันกับตัวอย่าง (7) และ (8) ได้ เช่น

(9) เขาไปปักกิ่งโดยการนั่งเครื่องบิน

* 他去北京坐飞机。(X)

(10) เขาเขียนบทความโดยใช้คอมพิวเตอร์

* 他写文章用电脑。(X)

ตัวอย่าง (9) และ (10) ผู้พูดใช้บุพบทวลี “โดยการนั่งเครื่องบิน” “โดยใช้คอมพิวเตอร์” แสดงวิธีการของการกระทำ “ไปปักกิ่ง” และ “เขียนบทความ” จะเห็นได้ว่าการเรียงลำดับคำของประโยคทั้งสองในภาษาไทยไม่เป็นไปตาม PTS และหากนำประโยคทั้งสองนี้มาแปลตามตัวภาษาจีนก็จะทำให้ความหมายประโยคเปลี่ยนไปหรือผิดกฎไวยากรณ์จีน ดังตัวอย่าง (9) ประโยค “* 他去北京坐飞机” จะให้ความหมายว่า “เขาไปปักกิ่งเพื่อนั่งเครื่องบิน” ผิดกับความเดิมของประโยค “他坐飞机去北京 เขา นั่งเครื่องบินไปปักกิ่ง” อย่างมาก ส่วนตัวอย่าง (10) ประโยค “* 他写文章用电脑” ไม่ถูกต้องตามกฎไวยากรณ์จีน จากจุดนี้สรุปได้ว่า ในภาษาจีนต้องระบุวิธีการก่อนเท่านั้น ผู้พูดจะไม่สามารถพูดย้อน PTS ได้

จากการอภิปรายข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า การลำดับคำในโครงสร้างกริยาเรียงภาษาจีนต้องเป็นไปตาม PTS แต่ภาษาไทยไม่เป็นไปตาม PTS เสมอไป

2. โครงสร้างส่วนขยายกริยาและภาคแสดงหลัก (状中结构)

ลำดับคำในโครงสร้างส่วนขยายกริยาและภาคแสดงหลักเป็นส่วนหนึ่งที่ไวยากรณ์ภาษาจีนต่างจากภาษาไทยอย่างชัดเจน และเป็นส่วนที่ยากสำหรับผู้เรียนที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาแม่ โครงสร้างและการลำดับคำของส่วนขยายกริยาและภาคแสดงหลักในภาษาจีนสามารถใช้ PTS มาอธิบายได้

2.1 แสดงความหมายบอกเวลา สถานที่ เป้าหมาย วิธีการ

(11) 丽丽 昨天 去了 市场。(บอกเวลา)

ลี่ลี่ เมื่อวาน ไป แล้ว ตลาด (เมื่อวานลี่ลี่ไปตลาดมาแล้ว / ลี่ลี่ไปตลาดมาแล้วเมื่อวาน)

(12) 他 在泰国 生活了 五年。(บอกสถานที่)

เขา ที่ประเทศไทย ใช้ชีวิต แล้ว 5 ปี (เขาใช้ชีวิตที่ประเทศไทยมา 5 ปีแล้ว)

(13) 爸爸 为买 一辆 新车 花了很多 钱。(บอกเป้าหมาย)

พ่อ เพื่อ ซื้อ หนึ่งคัน รถใหม่ ใช้ เยอะมาก เงิน (พ่อใช้เงินไปเยอะมากเพื่อซื้อรถใหม่หนึ่งคัน)

(14) 警察 根据 线索 找 到了 坏人。(บอกวิธีการ)

ตำรวจ จาก เบาะแส หา เจอแล้ว คนร้าย (ตำรวจหาคนร้ายจากเบาะแสบพบแล้ว)

ในภาษาจีน ส่วนขยายของตัวอย่าง (11) – (14) “昨天 เมื่อวาน” “在泰国 ที่ประเทศไทย” “为买一辆新车 เพื่อซื้อรถคันใหม่หนึ่งคัน” “根据线索 จากเบาะแส” ล้วนวางไว้หน้าภาคแสดงหลักทั้งสิ้น ตาม PTS ผู้กระทำจะต้องถึงเวลาหรือสถานที่ก่อนจึงจะดำเนินการกระทำได้ หรือมีเป้าหมาย

วิธีการที่ชัดเจนก่อนจึงจะดำเนินการกระทำต่างๆได้ ต่างจากภาษาไทยที่ส่วนขยายเหล่านี้จะวางไว้หลังภาคแสดงหลักทั้งหมด

ในภาษาจีน คำบุพบทที่ทำหน้าที่เป็นภาคแสดงได้ ยังสามารถสลับตำแหน่งกับกริยาที่ทำหน้าที่เป็นภาคแสดงหลักได้อีกด้วย เช่น

- (15) 他 对着我 笑。
เขา ให้ฉัน ยิ้ม (เขายิ้มให้ฉัน)
(16) 他 笑着 对我。
เขา ยิ้ม ให้ฉัน (เขายิ้มให้ฉัน)

ตัวอย่าง (15) และ (16) ในภาษาไทยสามารถสื่อความได้เพียงรูปแบบเดียว “เขายิ้มให้ฉัน” แต่ในภาษาจีนสามารถพูดได้สองรูปแบบ และหากวิเคราะห์ประโยคตาม PTS จะพบว่าทั้งสองประโยคสื่อความต่างกันเล็กน้อย ตัวอย่าง (15) ประธาน “他 เขา” หันมาทาง “我 ฉัน” ก่อนแล้วจึง “笑 ยิ้ม” แต่ถ้าหากประธาน “他 เขา” กระทำการ “笑 ยิ้ม” ก่อนที่จะหันมาทางฉัน ก็จะต้องพูดว่า “他笑着对我” ตามตัวอย่าง (16) จะเห็นได้ว่า PTS สามารถตอบข้อกังขาเรื่องการเรียงคำโครงสร้างส่วนขยายกริยาและภาคแสดงหลักได้เป็นอย่างดี

2.2 โครงสร้างบุพบททำหน้าที่เป็นส่วนขยายกริยา (介词结构作状语)

บุพบทลีในภาษาจีนมักวางไว้หน้าภาคแสดงหลัก ทำหน้าที่เป็นส่วนขยายกริยา บอกเวลา สถานที่ เป้าหมาย วิธีการ เช่น

- (17) 他 到 美国 来 留学。
เขา ถึง อเมริกา มา เรียน (เขามาเรียนถึงอเมริกา)

ตัวอย่าง (17) บุพบทลี “到美国 ถึงอเมริกา” แสดงถึงเป้าหมายของการกระทำ “来留学 มาเรียน” ที่อยู่ใใจของผู้กระทำมาก่อนแล้ว ตาม PTS บุพบทลี “到美国 ถึงอเมริกา” จึงต้องวางไว้หน้าการกระทำ “来留学 มาเรียน” แต่ในบางกรณีบุพบทลี “到+สถานที่” สามารถสลับไปวางไว้หลังกริยาเพื่อทำหน้าที่เป็นส่วนเสริมกริยาได้ สื่อความหมายต่างกันเล็กน้อย เช่น

- (18) 他 来 到 美国 留学。
เขา มา ถึง อเมริกา เรียน (เขามาเรียนถึงอเมริกา)

จะเห็นได้ว่าประโยคภาษาไทยของตัวอย่าง (18) ไม่แตกต่างจากตัวอย่าง (17) แต่ความหมายของประโยคภาษาจีนทั้งสองต่างกันเล็กน้อย วิเคราะห์ตาม PTS ตัวอย่าง (18) เน้นสื่อความในด้านการกระทำเพียงอย่างเดียวคือ “มาถึง” แล้วจึง “เรียน” ไม่ได้สื่อความว่ามีเป้าหมายที่อยู่ใใจก่อนดำเนินการกระทำ

- (19) 他 比 我 说得 快。
เขา กว่า ฉัน พูดได้ เร็ว (เขาพูดเร็วกว่าฉัน)
(20) 他 说得 比 我 快。
เขา พูดได้ กว่า ฉัน เร็ว (เขาพูดเร็วกว่าฉัน)

ตัวอย่าง (19) และ (20) บุพบทลี “比我 กว่าฉัน” แสดงความหมายเปรียบเทียบ ซึ่งในภาษาจีนจะต้องยกสิ่งที่จะเปรียบเทียบกันขึ้นก่อนเสมอ ดังตัวอย่าง (19) “他 เขา” เปรียบเทียบกับ “我 ฉัน” แล้ว

ได้ผลคือ “พูดเร็วกว่า” ในบางกรณี สิ่งที่ถูกยกมาเปรียบเทียบกับอาจารย์รวมถึงการกระทำด้วย ดังตัวอย่าง (20) “他说得 他 说得 快” เมื่อเปรียบเทียบกับ “我 快” แล้วได้ผลคือ “เร็วกว่า” ในภาษาจีนจึงสามารถเรียงประโยคได้สองรูปแบบและยังคงเป็นไปตาม PTS

2.3 ประโยคที่มีส่วนขยายกริยาหลายตัว

(21) 他 昨天 晚上 从曼谷 坐 飞机 到 清迈。

เขา เมื่อวาน ตอนกลางคืน จากกรุงเทพฯ นั่ง เครื่องบิน ถึง เชียงใหม่
(ตอนกลางคืนเมื่อวานเขานั่งเครื่องบินจากกรุงเทพฯถึงเชียงใหม่)

(22) 他们 前天 晚上 在教室里 一起 复习 到 很晚。

พวกเขา เมื่อวานขึ้น ตอนกลางคืน ในห้องเรียน ด้วยกัน ทบทวนบทเรียน ถึง ดึก
(ตอนกลางคืนเมื่อวานขึ้นพวกเขาทบทวนบทเรียนถึงดึกด้วยกัน)

ตัวอย่าง (21) มีส่วนขยายกริยา 3 ตัวคือ “昨天 เมื่อวาน” “晚上 ตอนกลางคืน” และ “从曼谷 จากกรุงเทพฯ” ตัวอย่าง (22) มีส่วนขยายกริยา 4 ตัวคือ “前天 เมื่อวานขึ้น” “晚上 ตอนกลางคืน” “在教室里 ในห้องเรียน” และ “一起 ด้วยกัน” ทั้งหมดวางไว้หน้าภาคแสดงหลักคือ “坐飞机 นั่งเครื่องบิน” และ “复习 ทบทวน” จะเห็นได้ว่า ส่วนขยายในภาษาจีนจะเรียงลำดับจากวัน เวลา สถานที่ไปสู่สภาวะของการกระทำ หากพิจารณาตาม PTS จะพบว่า “วัน” มาถึงก่อน “ช่วงเวลา” เมื่อทราบวันและเวลาแล้วจึงจะสามารถระบุ “สถานที่” แล้วต่อด้วย “สภาวะ” ของการกระทำได้

2.4 ส่วนขยายกริยาที่ใช้คำช่วย “地”

คำช่วย “地” ทำหน้าที่เป็นตัวเชื่อมส่วนขยายกริยาและภาคแสดงหลักเข้าด้วยกัน ประกอบเป็นโครงสร้าง “Adj + 地 + V” ซึ่งตรงกันข้ามกับภาษาไทยที่มีโครงสร้าง “V + อย่าง + Adj” เช่น

(23) 兔子 飞快地 跑 了 出去。

กระต่าย รวดเร็ว อย่าง วิ่ง แล้ว ออกไป (กระต่ายวิ่งออกไปอย่างรวดเร็ว)

(24) 他 迅速地 走 回 房间里来。

เขา รวดเร็ว อย่าง เดิน กลับมา ในห้อง (เขาเดินกลับเข้ามาในห้องอย่างรวดเร็ว)

ตัวอย่าง (23) คำบอกสภาพ “飞快 รวดเร็ว” ทำหน้าที่เป็นส่วนขยายวางหน้าภาคแสดง “跑了 出去 วิ่งออกไป” โดยมีคำช่วย “地” เป็นตัวเชื่อม แสดงลักษณะหรือสภาพของการวิ่ง ซึ่งคำว่า “飞快 รวดเร็ว” ไม่ได้เป็นผลของการ “跑 วิ่ง” แต่เป็นสิ่งที่เกิดก่อนหน้า “跑 วิ่ง” คือผู้กระทำใช้ความเร็วในการ “跑 วิ่ง” เช่นเดียวกับตัวอย่าง (24) ส่วนขยาย “迅速 รวดเร็ว” วางไว้หน้าภาคแสดง “走回房间里 来 เดินกลับเข้ามาในห้อง” โดยมีคำช่วย “地” เป็นตัวเชื่อม ผู้กระทำใช้ความเร็วในการ “走 เดิน” จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ทั้งสองประโยคจะระบุสภาพ (การใช้ความเร็ว) ก่อนการกระทำตาม PTS เสมอ แต่ในภาษาไทยจะบอกการกระทำก่อน “วิ่งออกไปอย่างรวดเร็ว” “เดินกลับเข้ามาในห้องอย่างรวดเร็ว” จึงยากที่จะตัดสินได้ว่าสิ่งที่ตามมานั้นบอกสภาพหรือผล ทำให้ผู้เรียนที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาแม่อาจเข้าใจการสื่อความของโครงสร้าง “Adj + 地 + V” ในภาษาจีนได้ยาก

3. โครงสร้างภาคแสดงหลักและส่วนเสริม (中补结构)

PTS ยังมีบทบาทสำคัญในการกำหนดตำแหน่งของโครงสร้างภาคแสดงหลักและส่วนเสริม เช่น

(25) 爸爸喝醉了。(บอกผล)

พ่อ ต้ม เมา แล้ว (พ่อดื่มจนเมาแล้ว)

(26) 大家都跑出来了。(บอกทิศทาง)

ทุกคน ล้วน วิ่ง ออกมา แล้ว (ทุกคนวิ่งออกมาแล้ว)

(27) 他把书放在桌子上。(บอกตำแหน่ง)

เขา เอา หนังสือ วาง อยู่ โต๊ะ บน (เขาเอาหนังสือวางไว้บนโต๊ะ)

ในภาษาจีน ส่วนเสริมทำหน้าที่แสดงผลหรือสภาพการณ์ของการกระทำด้านหน้าให้ได้ความที่ชัดเจนยิ่งขึ้น ดังนั้น ส่วนเสริมจึงต้องปรากฏหลังคำกริยาหรือคุณศัพท์ที่ทำหน้าที่เป็นภาคแสดงหลักเสมอ ประกอบเป็นโครงสร้าง “ภาคแสดงหลัก (V/Adj) + ส่วนเสริม (Comp)” ดังตัวอย่าง (25) – (27) ที่ภาคแสดงหลัก “喝 ต้ม” “跑 วิ่ง” และ “放 วาง” ล้วนปรากฏหน้าส่วนเสริม “醉 เมา” “出来 ออกมา” และ “桌子上 บนโต๊ะ” เป็นไปตาม PTS กล่าวคือ การกระทำต้องเกิดขึ้นก่อน แล้วจึงบอกผลหรือสภาพที่เปลี่ยนไปจากการกระทำนั้นๆได้ ดังนั้น ในภาษาจีนเราจะไม่พูดว่า “เมาต้ม” “ออกมาด้านนอกวิ่ง” หรือ “อยู่บนโต๊ะวาง” โดยเด็ดขาด และจะเห็นได้ว่าในโครงสร้าง “การกระทำ + ผล/สภาพการณ์” นั้น ทั้งภาษาจีนและภาษาไทยล้วนเป็นไปตาม PTS ทั้งสิ้น

4. โครงสร้างประโยคความรวม (复句)

ประโยคความรวมในภาษาจีนประกอบด้วยอนุประโยคตั้งแต่สองอนุประโยคขึ้นไป มีคำเชื่อมระหว่างอนุประโยค เช่น

(28) 他站起来就走了。

เขา ยืน ขึ้นมา ก็ เดินไป (เขายืนขึ้นมาแล้วก็เดินไป)

(29) 如果不下雨，我们就出去散步。

ถ้า ฝนไม่ตก พวกเรา ก็ ออกไป เดินเล่น (ถ้าฝนไม่ตก พวกเราก็ออกไปเดินเล่น)

(30) 他为了工作，到城里来了。

เขา เพื่อ ทำงาน ถึง ในเมือง มา แล้ว (เขามาที่ในเมืองเพื่อทำงาน)

(31) 由于交通事故，路上很堵车。

เนื่องจาก อุบัติเหตุการจราจร บนถนน มาก รถติด (บนถนนรถติดมากเนื่องจากอุบัติเหตุการจราจร / เนื่องจากอุบัติเหตุการจราจรทำให้บนถนนรถติดมาก)

การเรียงคำของทั้ง 5 ประโยคภาษาจีนข้างต้นเป็นไปตาม PTS ตัวอย่าง (28) มีคำเชื่อม “就 ก็” บอกความต่อเนื่อง “站起来 ยืนขึ้นมา” แล้วจึงจะสามารถ “走了 เดินไป” ตัวอย่าง (29) ใช้โครงสร้างคำเชื่อม “如果...就...” เป็นเงื่อนไขว่าจะต้องเกิด “不下雨 ฝนไม่ตก” ก่อนแล้วจึงจะเกิด “出去散步 ออกไปเดินเล่น” ได้ การเรียงคำในภาษาจีนและภาษาไทยของทั้งสองประโยคไม่ต่างกัน

ตัวอย่าง (30) เกิดเป้าหมาย “为了工作 为了ทำงาน” ก่อนแล้วจึงเกิดการกระทำ “到城里来了 มาถึงในเมืองแล้ว” ซึ่งต่างกับภาษาไทยที่เรียงลำดับการกระทำ “到城里来了 มาถึงในเมืองแล้ว” ขึ้นก่อนแล้วจึงบอกเป้าหมาย “为了工作 为了ทำงาน” ตัวอย่าง (31) ภาษาจีนบอกสาเหตุ “由于交通事故 เนื่องจากอุบัติเหตุการจราจร” ก่อนแล้วจึงบอกผลที่ตามมา “路上很堵车 บนถนนรถติดมาก” แต่ในภาษาไทยกลับสามารถสลับที่กันได้ทั้งสองแบบเป็น “บนถนนรถติดมากเนื่องจากอุบัติเหตุการจราจร” หรือ “เนื่องจากอุบัติเหตุการจราจรทำให้บนถนนรถติดมาก”

จากตัวอย่าง (30) และ (31) จะเห็นได้ว่าโครงสร้างประโยคความรวมในภาษาจีนเป็นไปตามหลักการลำดับของเวลา แต่ในภาษาไทยมีได้เป็นไปตามหลักการลำดับของเวลาเสมอไป เช่นการพูดถึงสิ่งที่เป็นเป้าหมายหรือสาเหตุ บางกรณีสามารถสลับตำแหน่งของอนุประโยคได้โดยที่ความหมายไม่เปลี่ยนแปลง

5. หลักการลำดับของเวลากับการเรียนการสอนภาษาจีนสำหรับผู้เรียนชาวไทย

จากผลการศึกษาข้างต้น ภาษาจีนยึดหลักการลำดับของเวลาเป็นหลักในการเรียงลำดับคำและองค์ประกอบต่างๆในประโยค แต่ในภาษาไทย โครงสร้างประโยคต่างๆไม่ได้ยึดหลักการลำดับของเวลาเสมอไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งประโยคที่มีการระบุสถานที่ เวลา เป้าหมาย วิธีการ ทำหน้าที่เป็นส่วนขยายกริยามีการลำดับประโยคที่ต่างกันอย่างสิ้นเชิง

ภาษาจีนแยกส่วนที่ปรากฏหน้าและหลังภาคแสดงหลักอย่างชัดเจน เรียกส่วนที่ปรากฏหน้าภาคแสดงหลักว่า “ส่วนขยายกริยา (状语)” และเรียกส่วนที่ปรากฏหลังภาคแสดงหลักว่า “ส่วนเสริม (补语)” แต่ในภาษาไทย ส่วนที่ทำหน้าที่ขยายความของกริยาจะวางไว้หลังกริยาหรือท้ายประโยค และเรียกส่วนนี้โดยรวมว่า “ส่วนขยายกริยา” เมื่อผู้เรียนชาวไทยมาเรียนภาษาจีน ก็จะไม่เข้าใจแนวความคิดของ “ส่วนขยายกริยา” และ “ส่วนเสริม” ทำให้เกิดความสับสนทั้งในด้านความหมาย โครงสร้างและการสื่อความ เช่นไม่สามารถจำแนกความแตกต่างของ “好好说 (พูดดีๆ)” กับ “说得好 (พูดได้ดี)” ได้ หรือพูดผิดตามความเคยชินของภาษาแม่ เช่น พูดประโยค “我们在图书馆见 พวกเราเจอกันที่ห้องสมุด” เป็น “我们见在图书馆”ตามไวยากรณ์ไทย

PTS จึงเป็นคำอธิบายที่ดีในการไขข้อสงสัยเรื่องการลำดับคำของประโยคในภาษาจีนให้กับผู้เรียนชาวไทย ให้ได้เข้าใจหลักการและวิธีคิดของคนจีน อันมีผลต่อภาษาที่ใช้ในการสื่อสาร และลดความผิดพลาดในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร

โครงสร้างบุพบทวลี “在” “于” “给” เป็นต้น สามารถทำหน้าที่เป็นได้ทั้งส่วนขยายกริยาและส่วนเสริม ดังนั้น โครงสร้างบุพบทวลีจะวางไว้หน้าหรือหลังภาคแสดงหลัก เราสามารถใช้ PTS มาอธิบายได้ เช่น

(32) 我在图书馆看书。

ฉัน ที่ ห้องสมุด อ่านหนังสือ (ฉันอ่านหนังสืออยู่ที่ห้องสมุด)

(33) 我把书忘记在图书馆了。

ฉัน เอา หนังสือ ลืม ที่ ห้องสมุด แล้ว (ฉันลืมหนังสือไว้ที่ห้องสมุด)

ตัวอย่าง (32) และ (33) ล้วนมีบุพบทวลี “在图书馆 ที่ห้องสมุด” อยู่ในประโยค หากแต่ทำหน้าที่และให้ความหมายต่างกัน กล่าวคือ ในประโยค (32) บุพบทวลี “在图书馆” วางอยู่หน้าภาคแสดงหลัก “看 อ่าน” ทำหน้าที่เป็นส่วนขยายกริยา ระบุว่ากรกระทำนั้นเกิดขึ้นที่ไหน ตาม PTS ผู้กระทำต้องไปถึงที่หมายก่อนจึงจะดำเนินการกรกระทำนั้นได้ ภาษาจีนจึงกำหนดให้ส่วนขยายกริยาอยู่หน้าภาคแสดง ส่วนประโยค (33) บุพบทวลี “在图书馆 ที่ห้องสมุด” วางอยู่หลังภาคแสดงหลัก “忘记 ลืม” ทำหน้าที่เป็นส่วนเสริมบอกสถานที่ ระบุว่าหลังการกระทำสิ้นสุดลงแล้วเรื่องราวจบลงที่ใด ตาม PTS ประธานของประโยคต้องกรกระทำ “ลืม” ก่อนจึงจะเกิดผล นั่นก็คือหนังสือยังคงอยู่ที่ห้องสมุด จะเห็นได้ว่า PTS มีบทบาทสำคัญมากในการลำดับคำและกำหนดโครงสร้างประโยคของภาษาจีน

นอกจากนี้ PTS ยังสามารถนำมาใช้อธิบายความแตกต่างของประโยคที่มีคำบอกสภาพหรือสภาพทางอารมณ์ทำหน้าที่เป็นส่วนขยายกริยาและส่วนเสริมได้อีกด้วย เช่น

(34) 他们 很 高兴 地 玩。

พวกเขา มาก มีความสุข อย่าง เล่น (พวกเขาเล่นอย่างมีความสุข)

(35) 他们 玩 得 很 高兴。

พวกเขา เล่น มาก มีความสุข (พวกเขาเล่นจนมีความสุขมาก / พวกเขาเล่นสนุกมาก)

ประโยค (34) และ (35) มี “他们 พวกเขา” เป็นประธาน ส่วนภาคแสดงประกอบด้วยสองคำหลัก “高兴 มีความสุข” และ “玩 เล่น” แต่โครงสร้างประโยคต่างกัน และแน่นอนว่าความหมายของทั้งสองประโยคก็ต่างกันเช่นกัน ผู้เรียนชาวไทยบางส่วน โดยเฉพาะผู้เรียนในระดับพื้นฐานไม่สามารถจำแนกความแตกต่างของสองประโยคนี้ได้ และแปลประโยคทั้งสองนี้เป็นภาษาไทยว่า “พวกเขาเล่นอย่างมีความสุข”

หากพิจารณาโครงสร้างภาคแสดงและความหมายของประโยคตาม PTS จะพบว่า ประโยค (34) คำบอกสภาพทางอารมณ์ “高兴 มีความสุข” วางอยู่หน้าคำกริยา “玩 เล่น” นั้นหมายความว่า ภาวะทางจิตใจ “มีความสุข” เกิดขึ้นก่อนการกระทำ “เล่น” และดำเนินการ “เล่น” ต่อไปอย่างมีความสุขนั่นเอง ประโยค (34) จึงควรเข้าใจเป็นภาษาไทยว่า “พวกเขาเล่นอย่างมีความสุข” ส่วนประโยค (35) การกระทำ “玩 เล่น” วางอยู่หน้าคำบอกสภาพทางอารมณ์ “高兴 มีความสุข” นั้นหมายความว่า การกระทำ “เล่น” เกิดขึ้นก่อนสภาพทางอารมณ์ “มีความสุข” แสดงผล “มีความสุข” อันเกิดขึ้นจากการ “เล่น” ดังนั้น เราจึงเข้าใจประโยค (35) เป็นภาษาไทยได้ว่า “พวกเขาเล่นจนมีความสุขมาก” หรือ “พวกเขาเล่นสนุกมาก”

พิจารณาตัวอย่างเพิ่มเติม

(36) 他 很 快 地 跑。

เขา มาก เร็ว อย่าง วิ่ง (เขาวิ่งอย่างรวดเร็ว)

(37) 他 跑 得 很 快。

เขา วิ่ง มาก เร็ว (เขาวิ่งเร็ว)

ประโยค (36) มีคำบอกสภาพ “很快 เร็วมาก” วางอยู่หน้าคำกริยา “跑 วิ่ง” แสดงว่าสภาวะ “เร็วมาก” เกิดขึ้นก่อนการกระทำ “วิ่ง” กล่าวคือประธานของประโยคใช้ความเร็วมากในการออกตัวและวิ่งออกไป ซึ่งสามารถเข้าใจเป็นภาษาไทยได้ว่า “เขาวิ่งอย่างรวดเร็ว” ส่วนประโยค (37) คำกริยา “跑 วิ่ง” วาง

อยู่หน้าคำบอกสภาพ “很快 เร็วมาก” แสดงว่าการกระทำ “วิ่ง” เกิดขึ้นก่อน เป็นการบอกผลหรือสภาพการณ์ของกริยา “วิ่ง” ซึ่งสามารถเข้าใจเป็นภาษาไทยได้ว่า “เขาวิ่งเร็ว”

จากตัวอย่างประโยค (34) – (37) จะเห็นได้ว่าลำดับก่อนหลังของคำในประโยคที่ต่างกันสื่อความต่างกัน ทั้งหมดไปตาม PTS เราจึงสามารถนำมาพิสูจน์ความหมายและโครงสร้างประโยคพื้นฐานในภาษาจีนได้เป็นอย่างดี ทั้งยังสามารถนำหลักการและเกร็ดความรู้เหล่านี้ไปประยุกต์ใช้ในการอธิบายให้ผู้เรียนได้เข้าใจอย่างถูกต้องได้อีกด้วย

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาพบว่า การลำดับคำและโครงสร้างประโยคในภาษาจีนยึดหลักการลำดับของเวลาเป็นสำคัญ ผู้ฟังสามารถนำประโยคมาวิเคราะห์และลำดับเป็นภาพเรื่องราวก่อนหลังได้ แต่ภาษาไทยไม่ยึดหลักการลำดับของเวลาในการสร้างประโยคหรือลำดับคำเสมอไป จึงทำให้โครงสร้างประโยคของภาษาไทยและภาษาจีนต่างกันอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งโครงสร้างที่มีส่วนขยายกริยาและส่วนเสริมปรากฏอยู่ เพราะตามหลักการลำดับของเวลา ผู้กระทำต้องถึงที่หมาย ทราบวันเวลา วิธีการ หรือรู้ว่าจะทำอะไรก่อน แล้วจึงจะกระทำการต่างๆได้ และกระทำก่อนแล้วจึงจะทราบผลหรือสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปจากการกระทำแนวคิดและหลักการนี้ขัดแย้งกับภาษาไทยโดยสิ้นเชิง เพราะภาษาไทยจะเน้นบอกการกระทำก่อน แล้วจึงบอกผล สถานที่ สภาพการณ์ หรือวันเวลาที่การกระทำนั้นเกิดขึ้น ก่อให้เกิดอุปสรรคในการเรียนรู้และทำความเข้าใจของผู้เรียนชาวไทย โดยเฉพาะผู้เรียนในระดับพื้นฐาน

PTS สามารถสะท้อนหลักการและลำดับความคิดของผู้ใช้ภาษาจีนได้เป็นอย่างดี ดังนั้นการประยุกต์ใช้ PTS ในการเรียนการสอนภาษาจีนจะช่วยลดภาระการจำโครงสร้างไวยากรณ์ของผู้เรียนและเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนการสอนได้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Huang Liangcheng (2013: 36-42) นอกจากนี้การนำการลำดับคำของภาษาไทยมาเปรียบเทียบกับภาษาจีนยังทำให้ผู้เรียนเห็นความเหมือนและความแตกต่างที่ชัดเจนของสองภาษา เข้าใจไวยากรณ์ภาษาจีนและหลีกเลี่ยงข้อผิดพลาดในการใช้ที่เกิดจากผลกระทบของภาษาไทยได้ง่ายและมีประสิทธิภาพมากขึ้น สอดคล้องกับผลวิจัยของ Huang Jueqing (2017: 271-272)

ผู้ศึกษาหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะสามารถนำผลการศึกษาในครั้งนี้ไปประยุกต์ใช้ได้จริงในการเรียนการสอนภาษาจีน และจะได้ศึกษาวิจัยในเชิงลึกต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. PTS จะช่วยลดขั้นตอนและความซับซ้อนในการอธิบายกฎการเรียงลำดับคำของไวยากรณ์จีนได้ ทำให้ผู้เรียนจำกฎเกณฑ์น้อยลงแต่มีความแม่นยำสูงและมีประสิทธิภาพมาก จึงควรนำ PTS มาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนให้เกิดประโยชน์สูงสุด

2. เนื่องจากการศึกษาในครั้งนี้เป็นการนำ PTS มาเปรียบเทียบระหว่างภาษาไทยกับภาษาจีนในภาพรวม แต่โครงสร้างทางไวยากรณ์มีความละเอียดอ่อนอยู่มาก นอกจากการศึกษาในภาพรวมแล้ว จึงควรศึกษาลำดับของภาษาจีนในแบบอื่นต่อไป

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 10
"Global Goals, Local Actions: Looking Back and Moving Forward"

เอกสารอ้างอิง

- 戴浩一. (1988). 时间顺序和汉语的语序. 国外语言学. 1, 10-20.
- 黄良程. (2013). 时间顺序原则与华文语序教学. 华文教学与研究. 2 (50), 36-42.
- 王珏青. (2017). 时间顺序原则下的汉语和英语之对比. 教育现代化. 2 (43), 271-272.
- 李晟宇. (2001). 现代汉语连动式的语义类型. 语文学刊. 2, 71-73.
- 段益民. (2017). 现代汉语的语序. 现代语文. 10, 4-7.
- 黄伯荣, 李炜. (2012). 现代汉语 (下). 北京: 北京大学出版社.
- เหียนจิ่งเหวิน. (2553). ไวยากรณ์ภาษาจีน ฉบับเปรียบเทียบ (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์อมรินทร์.